

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Ingadro-Export” privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei în ordine de recurs, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Indagro Export” împotriva Întreprinderii de Stat ”Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 05 februarie 2020, SRL ”Indagro Export” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 1 975 988,29 lei, dobânzii de întârziere pentru perioada 05 august 2019 – 07 februarie 2020 în mărime de 116 729,88 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 iunie 2020, acțiunea a fost admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2021, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 iunie 2020 și s-a remis cauza la rejudecare în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 noiembrie 2021 a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice.

La 22 august 2022, SRL ”Indagro Export” și-a majorat pretențiile, solicitând încasarea din contul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” a datoriei în mărime de 2 850 188,14 lei, dobânzii de întârziere pentru perioada 03 august 2019 – 24 august 2022 în mărime de 1221304,16 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 septembrie 2022, s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL ”Indagro Export”.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SRL ”Indagro Export” datoria în mărime de 2 850 188,14 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare nr.2949/IV/2019 din 16 aprilie 2019. S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în beneficiul

SRL "Indagro Export", dobânda de întârziere pentru perioada 03 august 2019 – 24 august 2022 în mărime de 1 121 304,16 lei. S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SRL "Indagro Export", cheltuielile de judecată în sumă de 50 000 lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii.

La 05 octombrie 2022, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată și încasarea din contul SRL "Indagro Export" a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2023, a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova" și menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 15 septembrie 2022.

La 07 iulie 2023, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2023 și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată și încasarea din contul "Indagro Export" SRL a tuturor cheltuielilor de judecată.

La 25 iulie 2023, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus recurs suplimentar.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 25 august 2023, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, la Curtea Supremă de Justiție, judecătorului raportor Ion Malanciuc.

La 27 octombrie 2023, SRL "Indagro Export" a depus cerere prin care a solicitat accelerarea procedurii de judecare a cauzei în ordine de recurs, invocând lipsa unui termen cert de soluționare a litigiului, ceea ce afectează drepturile reclamantului la un proces echitabil.

După contestarea deciziei instanței de apel cu recurs, Curtea Supremă de Justiție a dispus suspendarea executării deciziei favorabile reclamantului, iar acest fapt impune o celeritate deosebită, or, limitarea în dreptul de a executa o hotărâre judecătorească definitivă trebuie să aibă un caracter excepțional și să fie redus termenul limitării, dar nu perpetuat.

SRL "Indagro Export" a invocat că, potrivit unui proiect de hotărâre de Guvern, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se va reorganiza, ceea ce ar putea face imposibilă executarea hotărârii, fapt derivat din pct.5,7 al proiectului.

Totodată, SRL "Indagro Export" a notat că, la momentul actual Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se află într-o stare precară și înregistrează datorii imense, fapt reflectat în presa națională și în lista acțiunilor intentate împotriva întreprinderii.

Respectiv, recurenta consideră că examinarea cauzei într-un termen îndelungat contravine principiului celerității procedurii judiciare și împiedică realizarea drepturilor sale în vederea recuperării datoriilor.

Examinând cererea privind accelerarea procedurii de examinare a cauzei în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi admisă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, litigiile de muncă, contestarea actelor normative, a hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, ale persoanelor oficiale și funcționarilor publici se judecă de urgență și în mod prioritar.

Conform prevederilor art. 192 alin. (1¹) și (1²) din Codul de procedură civilă, în situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.

Instanța decide asupra cererii de la alin.(1¹) printr-o încheiere motivată, prin care fie obligă instanța care judecă cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Completul de judecată reține că, la 07 iulie 2023, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2023, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă și încasarea din contul ”Indagro Export” SRL a tuturor cheltuielilor de judecată.

La 25 august 2023, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, la Curtea Supremă de Justiție, judecătorului raportor Ion Malanciuc.

Examinarea recursului depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost numită pentru data de 15 mai 2024, informația fiind publicată pe site-ul Curții Supreme de Justiție www.csj.md.

La 27 octombrie 2023, SRL ”Indagro Export” a înaintat cerere cu privire la accelerarea procedurii de examinare a recursului depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în speță, SRL ”Indagro Export” a depus cererea de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat ”Calea Ferată din Moldova”, la 05 februarie 2020, prin care a solicitat încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Completul de judecată notează că există riscul la nerespectarea termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești, reieșind din faptul că debitorul este o întreprindere de stat și prin decizia din 26 iulie 2023 a Curții Supreme de Justiție a fost suspendată executarea hotărârii din 15 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art.4 din Codul de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a

drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sunt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

În lumina celor constatate raportate la prevederile legale citate și pentru a evita pericolul încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei deduse judecării, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea cu privire la accelerarea procedurii de examinare a recursului depus de Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova", împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Indagro Export" împotriva Întreprinderii de Stat "Calea Ferată din Moldova" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată. Completul de judecată investit cu examinarea recursului urmează să emită un act procedural privind schimbarea datei examinării nu mai târziu de 31 ianuarie 2024.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, în prezent, Republica Moldova se află în perioada electorală, ceea ce denotă parvenirea mai multor dosare cu caracter electoral, iar conform art. 100 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.

Subsecvent, Completul de judecată învederează că, potrivit jurisprudenței de referință degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant (cauza Frydlender contra Franței; hotărârea Marei Camere din 27 iunie 2000).

În context, Completul de judecată reține prevederile articolului 6§1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care prevede dreptul oricărei persoane la judecare în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale. Calitatea esențială a unei proceduri judiciare o formează accelerarea judecării fiecărei cauze, accelerare care nu trebuie să afecteze libertatea individuală a părților implicate în proces, drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției.

În conformitate cu art. 192, art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea depusă de SRL "Indagro Export" privind accelerarea procedurii de judecare a recursului depus de Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova" împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în

cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Indagro Export" împotriva Întreprinderii de Stat "Calea Ferată din Moldova" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Completul de judecată investit cu examinarea recursului urmează să emită un act procedural privind schimbarea datei examinării nu mai târziu de 31 ianuarie 2024.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos